

Głos Pszczyński

Tygodnik poświęcony sprawom politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturalno-oświatowym ludu śląskiego.

Cena prem. z przesyłką poczt.:	
Rocznica	8 —
Trzymiesięczna	2 —
Kwartalnik	2 —
Miesięcznik	70 —

Wychodzi w każdą sobotę.
Redakcja i Administracja: Pszczyzna, ul. Kopernika 18/1 p.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 207.380.

Ceny ogłoszeń:
Ogłoszenia zwykłe do 1 mm 40 gr.
w tekście 50 gr. przed tekstem 80 gr.
Przy kilkakrotnym ogłoszeniu
zobaczcie zniżkę.

Rocznik 3

Pszczyzna, dnia 7 maja 1932

Nr. 19

Geneza kryzysu.

Literatura o współczesnym kryzysie gospodarczym jest ogromna. Wielka jest też różnorodność pojmowania przyczyn tego kryzysu. Jego źródeł, których najczęściej się dopatrujemy w objawach, będących już skutkami kryzysu, a nie jego przyczyną. Skutki takiego pojmowania obecnej katastrofy gospodarczej, zwanej powszechnie kryzysem, są bardzo dotkliwe i szkodliwe. Już najwyższy czas, aby wreszcie przeskoczyć z opisywaniem kryzysu, czas powiedzieć sobie wyraźnie w oczy, co ten kryzys spowodował, jakie są możliwości wyjścia z niego i jak patrzeć nań, czy z pogodnym czołem, czy też z melancholią i pesymizmem.

Nie mam zamiaru stawiać nowej tezy w niedzielnym artykule odnośnie do kryzysu, ale chcę tylko w nim wydatnie te zjawiska, które dla jego zrozumienia są decydujące i pierwotne, a od których wywodzi się także skutki, czyli dalsze objawy kryzysu, jak: bezrobocie, bankructwa, deficyty budżetowe państw i samorządów, licytacje, rozpętanie z. zw. nowce między cenami wyrobów przemysłowych a artykułami spożywczymi i produktami rolnymi, deprecjacja pieniędzy w różnych państwach (z wyjątkiem Polski i in.), brak zaufania, częsta translokacja złota i wadliwe jego rozmieszczenie, wzrost zbrojstwa, przestępczości, samobójstw, morderstw, czynów rozpaczliwych i t. d., i t. d. Przyczyny tych wszystkich objawów katastrofy gospodarczej trzeba zrozumieć aby móc zasadnie ją przezwyciężyć tak, jak lekarz musi dokładnie zrozumieć chorobę pacjenta, jej źródła, skutki i ogniska, bo inaczej — zamiast wyleczyć — może jeszcze pogłębić stan choroby. Obecny kryzys jest też taką chorobą, tylko chorobą organizmu gospodarki światowej. Skąd się ta choroba wzięła?

Ołóż niesłuchany rozwój i dobiegłoby gospodarki, jaki istniał przed wojną światową, opierał się w głównej mierze na ówczesnych warunkach handlowych. Z jednej strony leżały przed przemysłem europejsko-amerykańskim kraje bliskiego i dalekiego Wschodu i Północy, jak Azja, Afryka, Australia, Południowa Ameryka, wschód Europy a z drugiej strony przed każdą nową gałęzią przemysłu stał pusty rynek wewnętrzny samej Europy, który posiadał wielką ogólną w stosunku do dzisiejszego chłonność. Ale już przed samą wojną światową owa chłonność rynku wewnętrznego była minimalna tak, że przemysł nasz obciążony był i starał się liczyć na rynek zewnętrzny. Zaczęło się ubieganie o owe rynki, ubieganie o kolonie i wpływy. Ta dążność do zdobycia rynków zewnętrznych wywołała wojnę światową, a ta ostatnia spowodowała odwrócenie się owych rynków od naszych ośrodków gospodarczych. Ponieważ każde państwo europejskie chciało mieć jak najrozszerzony teren zbytu poza własnym krajem i Europą, chciało wydrzeć ten teren innym i zdobyć dla siebie, dlatego los zrzędził, że wszystkie państwa straciły te tereny, wszystkie stały się po czterolatnim wojennym zmaganiu się wobec faktu, że

kraje importujące od nas dawniej towary, teraz przed potrzebą tego importu, który był właściwie wszystkim, się zabezpieczyły. Tak, jak dawniej istnienie i bogactwo różnych ródów i stanów, oparte na wyższym warstwie społecznie uposzczonych, jak niewolników, a później chłopów i mieszczan, zostały podcięte dążnością uposzczonych do wolności i równości, tak też dziś, w oblicz panowania kapitalizmu którego cała polska opierała się na wyższym ludu i jednostek kulturalnie i gospodarczo słabszych przez silniejszych, ołóż dziś ten system także upada wskutek dążności uposzczonych do równości i niezależności, tak dobitnie streszczającą jest w powszechnym dziś hasło na całej kuli ziemskiej: „samowystarczalności gospodarczej“.

To hasło samowystarczalności gospodarczej zostało wywołane także tem, że wojna światowa zmusiła poprostu wszystkich do zadowalania się tem, czem się było przez naturę obdarzonym, albo też zmusiła stwarzać takie warunki, w którychby zastępowali obce (europejskie) wartości, których wyrobę wskutek przecięcia w czasie wojny wszelkich arterii handlowych były odcięte od rynków sprzedaży, z r. rynków konsumpcyjnych. W wyniku tego procesu całe miasta, fabryki i państwa, których

był opierał się na przemyśle i eksporcie wyrobów swego przemysłu do dalszych i bliższych krajów, ołóż te miasta, fabryki i państwa kiedy straciły te kraje dla swego handlu i eksportu, musiały to jakos odczuć, musiały się zalać i upaść, musiały swe warstwy pracy zamknąć i wyrzucić milionowe rzesze robotników na góry białki. Widzimy więc z tego, co powiedziałem, że kryzys ma swe źródło i to główne źródło w odcięciu się od państw europejskich takich rynków zbytu, jak olbrzymi teren dawnej Rosji, Indji, Chin, Australji, Południowej Ameryki i Afryki. Poza tem powstanie po wojnie światowej kilka tysięcy kilometrów nowych granic wskutek powstania nowych państw, a więc powstanie kilka tysięcy kilometrów nowych murów celnych, utrudniających swobodną wymianę i cyrkulację towarów, musiały wywołać w naszym życiu gospodarczym zastoju, który nazywamy kryzysem.

Widzimy więc, że przyczyny kryzysu są o wiele głębsze i donioslejsze niż te, które nam wskazują różni partyjanci, balamutnie krzycząc, że to sanacja ten kryzys wywołała, ale o tem w następnym numerze

J. Pyszkowski.

Czesi sympatyzują z naszymi wrogami.

Ostatnio opublikował czołowy członek obywatelskiego Masarykowsko-Beneszowskiego, historyk, dr. J. Slawik, znamienny artykuł w legonosiennym czasopiśmie „Narodni Osvožen“ (z 17 kwietnia, nr 107), w którym przyznaje otwarcie i publicznie, że sympatja narodu czeskiego jest po stronie naszych wrogów. Czytamy tutaj, że Czesi nie tylko dawniej byli rusofilami, kiedy jeszcze absolutyzm carski panował nad Rosją i gnębił ducha polskiego w byłej Kongresówce, lecz że i dzisiaj są raczej sowietofilami, niż „półonofilami“. Slawik stara się ten oto „nowszy“ rusofilizm wytłumaczyć tem, że Czesi zawsze szukają nowych dróg do załatwiania kwestji socjalnych, dlatego muszą stać raczej po stronie sowieckiej, aniżeli polskiej. „Wina“ (?) to zatem Polaków, że nie oni, lecz Rosjanie podjęli się trudnej i ciężkiej pracy „rewolucji socjalnej“. Zapomniał dr. Slawik tylko jedno wytłumaczyć, że o ile tak, to dlaczego Czesi sympatyzowali z carską Rosją, najbardziej absolutystyczną i konserwatywną, która była najprymitywniejszych praw ludzkich pozbawiała Polaków i innych narodów? Dlaczego wówczas po stłumieniu polskiego powstania w roku 1863 prowadził Czesi pod kierownictwem Polackiego i Riegera „narodową pielgrzymkę“ do Moskwy, by pokłonnie się absolutystycznemu carowi, — kiedy i ślepy widział, że powstanie polskie miało za cel prócz wyzwolenia narodu polskiego, także znaczenie podniesienia socjalnego bytu ludzkości w walce z zacofanym tyra-

nistycznym caratem! Świeżo upieczony „argument“ Slawika mocno szwankuje na tym to punkcie i nie zatrzaże też rzeczywistości, że Czesi tylko z balwochwalców „wielkiej“ Rosji sympatyzowali nawet z caratem. Dr. Kramarz oraz inni politycy czeszy zyczyliby sobie mieć bezpośrednie świadztwo sowieckiej Rosji, która według ich przekonania miałaby zapewnić (?) egzystencję państwa. „Hier ist der Hund begraben!“ To jest najważniejszy powód tych teraźniejszych objawów czeskiej sympatii do Sowietów. Dla nas Polaków płynie z tego wielka nauka, abyśmy sobie dobrze zapamiętali wbrew wszelkim takim lub owakim „umowom“ czy „zapewnieniom“ ze strony Czechów, że skierowani są oni otwarcie przeciwko nam, skoro przez swego dra Slawika przyznawają, że sympatje narodu czeskiego są po stronie sowieckiej Rosji. — W dalszym ciągu dr. Slawik owrazza się że łamie kopkę na rzecz — Ukrainców. Wyrażenie to powiada, że jest i tutaj sympatja czeska nie po stronie Polski i Polaków, lecz — Ukrainców. Impionuje nam los i przyszłość „wielkiego 40 milionowego narodu ukraińskiego“, dla którego oni Czesi, już ze względu na swą tradycję walki wyzwolenieczy, muszą mieć więcej sympatii, niż dla Polski. Rozum czeski zamożony jest wiec idea „Wielkiej Ukrainy“. Co to słowo znaczy, wiemy już z krótkiej przeszłości — z walki w r. 1918 — 1919 o polski Lwów oraz o Małopolskę Wschodnią, z sabotażu i terrorystycznych aktów hajda-

machkich przeciwko państwu polskiemu pod koniec r. 1930. Ostatnio dowiedzieliśmy się z „Il. Kurjera Codz.”, że przychylcy teorii ukraińskiej we Lwowie, którzy mieli na nowo rozpocząć walkę z państwowością polską na terenie Małopolski Wschodniej, przybyli z Czech! Wiemy, że punktem dla tych wicherzycieli jest pod hegemonją czeską znajdujący się Rus Przyparkacki, która zaniedbana jest pod względem gospodarczym, lecz zato Czesi nie zaniedbali jej pod względem politycznym, nagromadziła emigrantów ukraińskich, których ulokowali na niedolnych posadach państwowych, mających przyparkackich Rusinów wychowywać w kierunku antypolskim. Ostatnio czeskie pismo „Podkarpackie Hlasy” (nr 45 1932) przyznało, że rozbitki byłej armii ukraińskiej w całości roznieśliła Praga na Rusi Przyparkackiej i że cieszą się poparciem i zaufaniem „pewnych politycznych osobistości” w Pradze — Wiemy dobrze, że w Czechach ani na Słowaczynie ani nawet na Rusi Przyparkackiej nie było ani jedna żadnego różniny Ukraińców, a jednak ani jeden miesiąc nie upłynęło, żeby w Pradze nie urządzono jakichś uroczystości ukraińskich. W ostatnich trzech miesiącach urządzono następujące uroczystości: ku pamięci „bohaterów atamanów” Iwana Mazepę, wystawa książki ukraińskiej, oraz „naukowych” kongres ukraiński. Przytapani ostatnio zamachowcy i teoretycy ukraińscy we Lwowie przybyli do nas wpyt z tego oto „naukowego” kongresu. W ostatnim czasie aż trzy czasopisma ukraińskie zaczęły wychodzić: „Zasopnia Narodu” w Praszowie we wschodniej Słowaczynie, zalew już nawet na Słowaczynie mają być Ukraińcy (?). Następnie „Poruch” w Pradze, oraz „Ukraina i Słowa” w Lwowie. W Pradze i w Lwowie. Choć biedny lud rusiński nie chce być eksperymentalnym prokiem w ręk Czechów, był raz „Rosjan, podobnie zaś „Ukraińców” iobionu z niego, to jednak czeski pisarz już naprzód zapowiada, że kierunek ukraiński na Rusi Przyparkackiej odnieść zwycięstwo.(!) Zna on tajniki i sekrety czeskiej dyplomacji, więc łatwo mu wydać się o niej. Dla nas Polaków najważniejsze jest to, że ustami dra Sławika Czesi wyraźnie podają, że stoja przeciwko nam i popierają ducha ukraińskiego. Jednym słowem Praga idzie i pójdzie z każdym, kto zważy na jej szkodliwym interesem Polski Niepodległej. Tak im tego Czechom dyktuje czeska tradycja, od wieków antypolskim duchem nastrojona.

Dla nas wobec tego najważniejsza jest kwestja, pod czyją hegemonją znajduje się Rus Przyparkacka? O ile nadal będzie ona pod Czecha-ami, to później nie śmiemy się dziwić, gdyby nas ze strony czeskiej zaskoczyły jakiegolwiek niespodzianki lub niepożądane fermenty

w Małopolsce Wschodniej. Dla interesów Polski ani zrusyfikowanie ani też zukrainizowanie Rusi Przyparkackiej pod naszym okiem nie może być pożądanem! W tej kwestji wszystkie stronnictwa polskie powinny być jednego zdania — ze względu na przyszłość Polski.

E. Legierski.

Pobór rekruta w górskich wioskach przed 90 laty.

W dawnych czasach nie było takich urzędów gminnych ani wójtów, jak dzisiaj. Rząd mianował jednego, względnie dwóch przedstawicieli gminy, zdaje się na wniosek księcia proboszcza, którzy zawiadowali gminą i otrzymali tytuł „prawnika”. Dlaczego nosił taki cokolwiek charakter prawnika, nie wiadomo; o prawie nie miał naturalnie żadnego pojęcia. Wo wskazywał, udzielani mu przez rząd, nie stosował się zaawazaj. Płaował swój urząd prawnik według swojego widzimisię. Taki prawnik urzędował na korzyść chłopca, nie zaś według przesłanych mu przepisów urzędowych!

Do obowiązków prawnika należało między innymi przygotowanie rekruta na oznaczony przez władzę czas. Zmianist jednak zgromadzić 21 lat starych młodzieńców w podanym przez rząd lokalu, ostrzegł prawnik znajomych i krewnych poborowych przed mającą przybyć komisją w podanym przez niego dniu!

Poborowi kryli się w lesie i w innego rodzaju kryjówkach, a lokal aserunkowy świecił pustkami. Komisja taka, przezwyczajając zdradę, przybywała na miejsce z pozworami w celu łapania rekrutów. Polapanym w ten sposób młodzieńcom, zabrala komisja zaraz ze sobą w celu oddania ich władzy wojskowej. Żołnierze szli w ten czas nie trzy, lecz 14 lat przez wojsku; były wypadki, że powracali do domu dopiero po upływie 20 lat. Poszedł taki młodzieniec do wojska w kwiecie słońca, a powracając często już z posiwiałym włosem!

Taki sposób poborów miał jedną dobrą stronę. Prawnicy trocheśli się mianowicie o to, aby ani jeden młodzieniec, nie cieszący się najlepszą opinią w gminie, nie uszedł komisji. Po takiej procedurze przeważająco panował w gminie bezwzględny spokój; wszyscy bijacy awanturnicy i młodzieńcy musieli pojeść do wojska, a w domu pozostała rzeczywiście czysta pszenica. Tę właśnie okoliczność zdawia-

czyły górskie wioski swój dobry i moralny lud. Zauważajcie, powiadamy, bo dzisiaj już jest zupełnie inaczej, nawet i w górskich wioskach. Dzisiaj napotyamy bardzo mało czystej pszenicy, wszędzie jest dużo kakolu, którego nawet surowa karnosć wojskowa nie przemieni na pszenicę. Ten objaw jest tem smutniejszy, że nawet we wyższych sferach, tam gdzieby należało liczyć na moralność i zgodę, i takowej nie napotykanym.

Dawniej wracali żołnierze do domu jako ludzie doświadczeni pod każdym względem. Służyli na wojnie 14 i więcej lat, a chociaż spędzili na obczyźnie swoje najpiękniejsze lata, to tego nie żalowali, bo powracali wykształceni fizycznie i moralnie a często przynosili dosyć zaszczonego groźza. Z takim doświadczeniem żołnierzem można, należało do pewnej satysfakcji. Autor niniejszego artykułu, zachwycił się wprost opowiadaniem takiego starego bohatera, który służył pod arcyksiężem Albrechtem we wojnie austriacko-włoskiej. Jego wywody były tak jasne i czyste jak ślota, chociaż czasem humorystycznie. Opowiadał mi bowiem między innem, jak leżał „na Weronie” (miasto w Lombardji) przeszło dwa miesiące!

Doświadczenia owe, zdobyte przy wojsku, potrafił stary K. przełać na swych synów, którzy również się cieszyli powagą i zaufaniem.

Sprawa defraudanta Dr. Zaiczka w Rawmie.

W tych dniach naczelny dyrektor dóbr i zakładów przemysłowych Hr. Larischa w Rawmie, Dr. Zajączek, popełnił olbrzymią defraudację na kwotę przeszło 7 milionów koron. W pierwszej chwili przypuszczano, że zaczął tutaj jakieś nieporozumienie, dopiero po dwóch dniach wyjaśniło się, że Zajączek uciekł z zabraną kwotą do Szwajcarii za paszportem, wy-

Kiedy koni ślepy lepiej widzi, we dnie czy w nocy?

(Ciąg dalszy.)

Leżałem tak napewno dobrej pół godziny i ja i moja ofiara-kasztan. Rosa, gesto na trawie osiadła, zwiliżyła mi swoje skronie, przychodząc powoli do siebie i zaczęła stękać; stękał i biedaczyna koń, grzebał nogami, lecz powstać nie mógł. Opatrzność Boża czuwała jednak nad dola człowieka. Przez długie chwile nikt dola nie szedł, ani nie jechał. Nie było wtedy aut i siedlacy w niedziele. Koni swych szanowali. Nieśmiało, idąc obok drogi, nie Głuszyła kierownik szkoły z pewnym garda; obaj byli mi osobście dobre znani. Staniel jak wryci na miejscu wypadku. Zauważyli najprzód konia a potem dosłyszeli i moje głuche jęki. Zabrali się do mnie, podnieśli mnie z rowu, posadzili na ziemię i nie wypytywać. Nie potrafiłem im nic powiedzieć, tem wyraźniej mówił kasztan, biedak, że szluczonem i ofiarcie krwawicami kolanami. Postawili go na nogę po długich mowach, podnieśli i minie z ziemi i oddali mi leje do reki.

Od miejsca wypadku do domu matki było niepełna 500 m, to też dwóch inwalidów, pod osłoną ciemnego już wieczora, przykuszytko się powoli do domu.

Jakby nigdy nic, konia przywiałem do brzojczy a poszedłem rany nie licząc na siano do szopy. Rozłożyłem się na sianie. Co za ból w kolanach, co za duszne uczucie w piersi, jakże skóra zdarta z obu rąk piecze! Chyba nie wytrzymam, chyba rana nie doczekać. Ach, co za straszna jazyda, aż się w głowie mąci!

Leże tak dobrą chwilę a przez otwarte okna pokój gościnny słysze całą rozmowę biesiadników. Przynoszą pieczeń na kolację, za-

pach jej się unosi w powietrzu, a mnie tam nima! Obiadu nie jadłem, bo jechałem koleją, a tu i kolacji jeść nie wypada, chyba się przynależ do katastrofy, brata przeprosić i konia zapłacić. Nie, tego zmartwienia nie zrobię na imieniu mojej dobrej matce! Trzeba przetrwać. Słyszcie wyraźny głos matceci: gdzieś się podział Janek? Nic nie mówiac, poszedł. Może u sąsiada, może do gminy poszedł, trzeba go zwołać do wieczery. Wychodzą tedy dwie siostry i wołają donośnym głosem: Janek, Janek!

Janek słyszy, rozważa, lecz się nie odzywa. Siadają do stołu, jedzą, popijają moje piwo, a ja tu nieborak, leżę na sianie i stękam. Wnucy, czy wytrzeszcz, uszy postawi, chrapy rozkład, nogi szeroko rozstawi i zdawia, jak szew na jarmark. Konj dobry, po ciemku potyka się, pada, kolana rozbia, on jest zarzucał na swój wzrok. Już ja tam wołem mojego dragona, jak wszystkie inne konie. Sprzedaję się z Wiglasem, a jak Wiglas nie przyjedzie, samego do pluga zaprzęgam i też uciągnie. Konj mocny, konj potulny, konj istny skarb. Mam go dwa roku, zarobił za ten czas blisko tysiąc ref-

skich, a wszystko w domu porobił. Już ty się Hanko o mojego dragona nie turbu, kieszcież zaraz zejdziesz, uwidz ja i uwidzi konj”.

Napróżno się bratowa dopominała wyjazdu. Brat już z natury był taki holofernes, że nie lubił od stołu wstawać, dopóki kropła trunku była niewypita. Może miał i rację. Dopiero za rok będzie znowu świętej Hanka, a może do tego czasu, co nie da Boże, matczeka umrze. Siedzi więc cała rodzina, zajada, popija, coraz gęściej wspomina niewracającego Janka, tem bardziej, że już i piwo dochodziło. „To jest dziwne, powiada jedna z siostr, — czy się na nas obraził, przecież był wesoly i tylko na chwilke wyszedł, powinien był wrócić”. Druga siostra kupa palcem o czoło i mówi, jakby Amerykę odkryła: jacy my wszyscy głupi, a on przecież poszedł gratulować swojej Hance do wsi. Czy nie wiecie?” — „Ba prawieć!” — „Poszedł do Hanki gratulować”. Zprawiam się niezdarnie na sianie i myślę sobie: o, żeby tak było! Niestety, Jankowi się zachciało konia i o Hance zapomniał, jak to u takich prznioków bywa!

„Niema co Janka czekać, jedźmy, Pawle, do domu”, znowu bratowa mowiała.

Przyznawia się i matczeka i dobrotliwie do Pawła się odzywa: „Nie wyganiam cię, Pawle, ale posłuchnij — jutro trzeba robić, konj musi odpocząć, ty się musisz wyspać; jedźcie sobie śpić z Panym Bogiem”. Te ciepłe słowa poskutkowały, to też Paweł ruszył z miejsca, a za nim cała liczna rodzina, która gościnnie Paweł na swa brzojczy zaprosił. Wymawiając się wstępnym, bo się przecież dziesięć osób na jednej brzojczy nie zmieści, lecz Paweł tak zawzięcie agituje, tak uporczywie zaprasza, tak swego dragona chwali, że wszyscy się zśieszli, jako że mieli po drodze spory kawał ku miastu.

Dok. nast.

nach tym gmin. Rozwój ten i postęp należy przypisać sprężystemu kierownictwu i niestrudzonej pracy obydwu, prezesa Dra Szromby, któremu zebranie wyraziło jednogłośnie wyrazy uznania, a który swą intensywną pracą doprowadził do tego, że tak wyniki działalności Z. S. na terenie powiatu wykazywały stoprocentowe owoce, jak i same obrady Walnego Zebrania powoła i poziomem przewyższały dotychczasowe.

Związek dziś rozporządza już szeregiem wzorowych świetlic i własnych boisk, gdzie bracia strzelczo kształci swój umysł, ducha ciała. Oznaka intensywności pracy i działalności, jest też znalezienie uchwały, na którą Walnem Zebraniem, odnośnie do budowy „Domu Strzelca” na własnym boisku, położonym w pięknej i malowniczej okolicy Cisownicy. Również godną uwagi jest piękna myśl uchwalona na wniosek obydw. prof. Adamczyka, sadzenie drzewek, a zwłaszcza drzew morwo-wych, jako podstawy przyszłej hodowli jedwabników przez Z. S., a której organizacja zobowiązała się zapęd bezinteresownie sam wnioskodawca. W końcu poruszono cały szereg spraw organizacyjnych, dotyczących zwłaszcza strony wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, które niedomagają miejscami, a to z powodu ustawicznych zmian na stanowisku komendantów P. W.

Wspomnieć należy też o odbytej tydzień przed Walnem Zebraniem odrębnej referencji kulturalno-oświatowej, na której poruszono szereg zagadnień związanych z wychowaniem obywatelskim na terenie Związku, a to o znaczeniu świetlic, metodach pracy świetlicowej i roli kierownika świetlicy, przyczem umówiono też plan pracy na przyszłość.

Górna Leszna. W niedziele, 17 kwietnia b. r. odpowiadaliśmy do wiecznego społecznika s. p. Pawła Kozła, który zasnął w Panu, licząc lat 80. Liczny orszak pogrzebowy świadczył o Jego zaletach oraz o ceni, którą Go wszędzie za życia otaczano. Jako rzeźnik pod Czarłorą musiał ciężko pracować, aby pokryć koszt studjów. Jego czterech synów i wyposazęły trzy córki. Błogosławieństwo Boga spoczywało nad Jego pracą, gdyż wszyscy Jego synowie i córki powołali się na stanowiska, a najstarszy z nich jest dyrektorem Banku Polskiego w Warszawie, który swoją energią, mądrością i umiejętnością oddaje Polsce wielkie usługi i pracuje dziś z wyteżeniem wszystkich sił nad umocnieniem podstaw finansowych naszego państwa.

Przesyłamy całej rodzinie wyrazy współczucia oraz słowa pociechy.

Ustrón. O bódławę dwócie. Wobec wszelkich napasli Słaskiej Gazety Ludowej trzeba zachować wielką pobłażliwość i wyrozumiałość. Inaczej bowiem trzeba reagować na napasli człowieka z otwartą głową, a inaczej na „łestung” ciemnoty w rodzaju „Chłopa z pod Równicy”.

Trzeba wiedzieć, że jeżeli już ktoś jest jawdą zmia — trudno mu nie szyć, jeżeli ktoś jest pustą trąbą — trudno mu nie trąbić, jeżeli ktoś jest błazną szczykawką — trudno mu nie szczykać, jeżeli wreszcie ktoś jest strachem — trudno mu nie straszyć spokojnych — prawdopodobnie czytelników „Słaskiego Gazu Ludowego”. I dziś złość, chamskie ciemnoty i podłość chcą być widziane, szanowane, dostrzegane, a nawet ze czcią obnoszone. Stąd to pokazywanie rogów na lamach Śl. G. L. przez dwóch ustroników capów ludowych, którzy w tym wypadku nazwali się „Chłopen z pod Równicy”. Te dwa okazy z pod jednej firmy powróżyły prawie dosłownie poprzednią notatkę Śl. G. L. z Ustronia p. t. „Nie chce popuścić”. Aby nie pobudzić do szczekania z niemi. Ja jednak nie będę odpowiadał na to puste szczekanie, nie będę odpowiadał tym, którzy paradują po lamach gąb myślami ledwo co z nich wycyfłaniami. To by przecież było kompromitujące wdawać się z takimi ludźmi.

Jest w dwóch naleznościach do tej samej obrki, to sobie tam, siebie sobie, pocumie, ucucie, nowe myślniki, nowe syki, a potem, jak to już bezdennie mieli upachno, to zaś wyjedź z tym waszym ładunkiem austriackiego gaudia do obecnej kochanki nieboszczyki s. p. Austrii, wnej — „Słaskiego Gazu Ludowego”. Tam wam popisz w waszym ładunku potrzebne przecinki i kropki, naprosza

pokracześne wyrażania i zwroty, podnerza kaćka i zaprawia bóktem, i ostatecznie po całej kuracji puszcza na jamy swego pisemka, podobnie jak się puszcza niedowarzoną prązkę w kubel pomy. Tym sposobem zastruszy się dla słaskiego ruchu ludowego; toć to będą kiedyś kopce soli na waszą cześć! Przy ich poświęć ksiadze powie: „Był jeden Cap, a przy nim drugi, przy drugim pierwszy, a przy pierwszym drugi... tak mówię, bo tak niegdyś oba Capy mówili, co zaś umówiły — ona napisała, a była w tem taka mądrość, że od nich wywodzi się ten prąd, na cześć jego twórców”.

Piszcie kochani, piszcie, to mi robi do śmiechu, a myślę, że innym też. Więć piszcie!

Gorol.

Z Pszczyńskiego.

Czynsze w domu miejskim zniesione! Na ostatnim posiedzeniu dnia 18 kwietnia b. r. Magistrat miasta Pszczyń rozważył prośbę lokatorów domu miejskiego przy ul. Kopnicka 18 i po rzeczowej dyskusji uchwalił obniżkę komornego we wszystkich mieszkaniach o 25 procent. Trzeba zaznaczyć, że pisaliśmy już swego czasu o potrzebie obniżenia czynszów w domu miejskim, szeroko motywując ciężkie położenie urzędników państwowych i komunalnych, których siła płatnicza mocno się zachwiała. Wobec rozsądnego stanowiska, jakie obecnie magistrat Pszczyń zajął wobec urzędników, umożliwi się im regularne płaćcie czynszów. Wogóle akcja obniżki czynszów, podjęta w wielu miejscowościach odnośnie do nowych domów skarbowych, komunalnych i prywatnych, musi być ogólna, tak jak podjęta akcja w szeregu miejscowości za obniżeniem ceny prądu elektrycznego, która jest wygórowana. Do tej akcji wzywamy obywatelstwo Pszczyń.

Z posiedzenia Wydziału Powiatowego w Pszczyń. W dniu 27 kwietnia b. r. odbyło się posiedzenie Wydziału Powiatowego w Pszczyń, nie pod przewodnictwem p. starosty Dr. Jaros. Zażalwiono 5 spraw administracyjno-sprzecznych oraz sprawy dyscyplinarne przeciwko naczelnikowi gminy Józefowi Stalmachowi w Bojszowach. Ustalono wysokość wynagrodzenia za tegoroczne szczepienie ospy. Gminie Zażaldró udzielono wyjątkowe zezwolenie na budowę kaplicy tuż przy szosie Orzesze—Żory. Zatwierdzono nową umowę z drukarnią A. Łokay w Pszczyń w przedmiocie druku Urzędów Starostwa Pszczyńskiego. Zatwierdzono szereg spraw gminnych w przedmiocie poboru podatku budynkowego oraz statutu gminy Piotrowice w przedmiocie uregulowania stosunków uposażeń urzędników gminnych oraz pozostałych po nich wdów i sierot. Nadto zapadła uchwała w przedmiocie przegminowania niektórych parcel gminy Łąka do gminy Goczałkowice Górne, ponieważ właściciele tych parcel korzystają z wszystkich urządzeń tej ostatniej gminy i mają z nią połączenie do breimi drogami. — Z Zarządem Obwodowym Funduszu Bezrobocia zawarło umowę obowiązującą od 1 kwietnia 1932 r. w przedmiocie wykonywania czynności Instytucji Zastępcze F. B. — W końcu zażalwiono szereg innych spraw gminnych.

Z Wydawnictw.

Z wydawnictw. Ukazał się nr. 6 „Podchorążak”, pisma Szkół Podchor. Żerowskiej, przejawiającego młody rozmach i żywotność. Z lokalnego dwutygodnika Baonu sremskiego, „Podchorążak” wyrósł na pismo ogółu uczniów Szkół Podchorążych — doprawdy, nie na jałowym gruncie. Wyszłyby przepiękne numer ostatni, aby przekonać się, jak potrzebne było te stronic do skupienia głosów ludzi, których łączą najczystejniejsze koleżenstwo — koleżenstwo broni.

Mówią tu o swych praczach, przeżyściach, niedolach — wcale nie zatłocznych, piechur z Zambrowa, Krakowa, czy Rawy-Ruskiej, arylezysła z Włodzimierza, „brzykcy” z Żegry.

Wypowiedzenia ich mają jedną z wielkich wartości — wartość autentyczności. Słusznie też redakcja tym „kronikom” i „wrażeniami” dawając wszelkie myśli ujętymi dużo miejsca — owasze z uśmiechem powodził ku tym życia

w szkołach, pełen pracowitego a częściło należęno-ego wysiłku.

Ze życiem to nawet w trudnych chwilach tyśka humorem, świadczą feljtony i doskonale rysunki. A ze umie też zdobyć się na poważny wysiłek umysłowy i z pełnim zrozumieniem odnosi się do zagadnień współczesnej polskiej rzeczywistości, — świadectwem tego jest szereg artykułów z dziedziny wojskowej i ideologicznej.

W pierwszej dominuje w tym numerze zagadnienie morza. Inz I. G. daje żywy i ciekawy artykuł „Kierowanie ogniem na morzu”, L. Hadezkowski o „Polsce na morzu w czasie wojny”. W dziedzinie ideologii E. Golewicz puszarda istotne zagadnienie wartości wychowawczych służby wojskowej a w Zarski podtrzymuje dyskusję, ciągnącą się już przez parę numerów o bezidolności młodego pokolenia. Postawiano na czele artykuł p. Musiela „Tradycje legionowe na Śląsku” omawia z widocznym sentymentem regionalistą budzenie świadomości narodowej Ziemi Cieszyńskiej pod wpływem oddziałów legionowych.

Całość jest bogata, różnorodna, i dzięki tchnącemu z niej zapalowi spoista. Ogromnie ozywają treść liczne fotografie z życia Szkół oraz świetne rysunki A. Sieniaszki.

„Podchorążakowi” można rokować trwały rozwój.

Z kraju i ze świata.

Na dzień 30 kwietnia b. r. było w całym państwie 326.666 bezrobotnych. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba bezrobotnych spadła o 10.128 osób.

W dniu 1 maja odbyło się uroczyste otwarcie Targów Poznańskich.

Tylko 1.000 koron wolno wywozić z Czechosłowacji.

Fabryki obuwia Bafa w Czechosłowacji ograniczyły swą produkcję. Dwie wielkie fabryki w Żylinie zostały zamknięte. Bafa posiada na składzie 25.000.000 par butów.

Dr. Zaiczek, dekadant 7 milionów koron, został aresztowany w Atenach.

Berlin stoi wobec katastrofy bankructwa, gdyż deficyt wynosi przeszło ćwierć miliarda złotych.

W Bukareszcie najechał pociąg na autobus, zabijając 6 osób, a 2 ciężko raniąc.

Mac Donald podał się ponownej operacji oka. Kuracja potrwa przeszło dwa miesiące.

Pakt nieagresji został podpisany między Estonją a Sowietai.

W czwartek zawarty został układ japońsko-chiński w sprawie zawieszenia broni.

*****
„Kieszonkowa Encyklopedia Popularna” pod hasłem „Wiedza dla wszystkich” daje materiał naukowy ze wszystkich dziedzin życia. Książka dla wszystkich! Cena niska — na spłaty. Zażądanie prospektów (dołączając znaczek na port): Kraków, Józefitów 10, m. 1.
*****

*****
„Kieszonkowa Encyklopedia Popularna” stanowi niedrozwą książkę dla każdego inteligentnego człowieka. Cena przystępna dla wszystkich. Książka powinna być w każdym domu kulturalnym. Materiał bogaty. Zażądanie prospektów (dołączając znaczek na port): Kraków, Józefitów 10.
(Poszukujemy zastępców.)
*****

*****
HANS SEITER, przełamał A. Nauder, sklep kolonialny i delikatesowy, Czeski Cieszyń, pocięca wielki wybór krajowych i zagranicznych owoców, win, likierów i p. po cenach bardzo dostępnych.
*****

*****
Książka do wygnęcia w Puncowie przy drodze. Paweł Kloda, Punców 68.
*****